

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра прикладних інформаційних систем

Звіт до лабораторної роботи №3

з курсу

«Data Science та Big Data»

Студентки 4 курсу

групи ПП-41

спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»

ОП «Прикладне програмування»

Штось Софії Максимівни

Викладач:

Білий Р. О.

Київ – 2023

Тема роботи: Методи аналізу та вибору значущих ознак (Features' Selection Procedures).

Мета роботи: Метою лабораторної роботи є отримання практичних навичок аналізу та вибору значущих ознак для моделі за допомогою кореляційного аналізу, таблиць сопряжіння, аналізу багатомірні залежності та дихотомії, дисперсійного аналіз – ANOVA, критерій Хі-квадрат тощо.

Контекст

Ви – data analyst у компанії, яка торгує підтриманими автомобілями по всій Америці (викупає у власника, та перепродає). Ваше керівництво надало вам завдання проаналізувати наявні дані та виявити серед них фактори (ознаки), які впливають на ціну, а також структуру взаємозалежності факторів, та оформити результати дослідження у звіт.

Наданий вам набір даних складається з даних з автомобільного щорічника Ward's Automotive Yearbook за 1985 рік.

Джерела:

- Технічні характеристики імпортованих автомобілів і вантажівок моделі 1985 року, автомобільний щорічник Уорда за 1985 рік.
- Personal Auto Manuals, Insurance Services Office, 160 Water Street, New York, NY 10038
- Insurance Collision Report, Insurance Institute for Highway Safety, Watergate 600, Washington, DC 20037.

Цей набір даних складається з трьох типів об'єктів: (а) специфікація автомобіля з точки зору різних характеристик, (б) присвоєний йому рейтинг страхового ризику, (в) його нормалізовані втрати під час використання порівняно з іншими автомобілями. Другий рейтинг відповідає ступеню ризику автомобіля, ніж вказує його ціна. Автомобілям спочатку присвоюється символ фактора ризику, пов'язаний з його ціною. Потім, якщо це більш ризиковано (або менше), цей символ коригується шляхом переміщення його вгору (або вниз) за шкалою. Актуарії називають цей процес

«символізація». Значення +3 вказує на те, що авто є ризикованим, -3, що воно, ймовірно, досить безпечне.

Третім фактором є відносна середня виплата збитку за рік страхування автомобіля. Це значення нормалізовано для всіх автомобілів певної класифікації розміру (дводверні маленькі, універсали, спортивні/спеціальні тощо) і являє собою середні втрати на автомобіль на рік.

Примітка. Кілька атрибутів у базі даних можна використовувати як атрибут «класу».

Інформація про атрибути:

1. symboling: -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3
2. normalized-losses: continuous from 65 to 256
3. make: alfa-romero, audi, bmw, chevrolet, dodge, honda, isuzu, jaguar, mazda, mercedes-benz, mercury, mitsubishi, nissan, peugot, plymouth, porsche, renault, saab, subaru, toyota, volkswagen, volvo
4. fuel-type: diesel, gas
5. aspiration: std, turbo
6. num-of-doors: four, two
7. body-style: hardtop, wagon, sedan, hatchback, convertible
8. drive-wheels: 4wd, fwd, rwd
9. engine-location: front, rear
10. wheel-base: continuous from 86.6 to 120.9
11. length: continuous from 141.1 to 208.1
12. width: continuous from 60.3 to 72.3
13. height: continuous from 47.8 to 59.8
14. curb-weight: continuous from 1488 to 4066
15. engine-type: dohc, dohcvt, l, ohc, ohcvt, ohcvt, rotor
16. num-of-cylinders: eight, five, four, six, three, twelve, two
17. engine-size: continuous from 61 to 326
18. fuel-system: 1bbl, 2bbl, 4bbl, idi, mfi, mpfi, spdi, spfi

19. bore: continuous from 2.54 to 3.94
20. stroke: continuous from 2.07 to 4.17
21. compression-ratio: continuous from 7 to 23
22. horsepower: continuous from 48 to 288
23. peak-rpm: continuous from 4150 to 6600
24. city-mpg: continuous from 13 to 49
25. highway-mpg: continuous from 16 to 54
26. price: continuous from 5118 to 45400.

Завдання для виконання

- Ознайомитись з наданим прикладом використання різних методів відбору значущих ознак (папка Example).
- Завантажити файли з даними у папку проекту з посилання:
<https://drive.google.com/file/d/1su22-W8JrRZzm0mea5v8x46YmLh083qp/view?usp=sharing>
- Очистити дані та обробити відсутні дані.
- Зробити EDA по ознаках.
- Проаналізуйте надані дані, використовуючи методи з прикладу та документації, та зберіть результати аналізу у результуючий ранжируваний датафрейм, в якому лівим індексом будуть ознаки, а колонки – результати однофакторного аналізу ознак. Подумайте над системою ранжування такою, яка б врахувала наявність багатьох факторів ранжування (припустимо, що всі вони мають однакову вагу на прийняття вами рішення).
- Проаналізуйте ознаки на взаємозалежність, та побудуйте відповідні heatmap засобами seaborn по кожному з використаних методів дослідження.
- Зберіть висновки у звіт (графіки, висновки текстом у окремому файлі), який потребує належного оформлення, структури тощо.

Хід роботи

Data cleaning:

Першим чином, замінімо всі знаки питання на NaN.

```
In [4]: df.replace("?", np.NaN, inplace=True) if "?" in df.values else None
df
```

Out[4]:

	symboling	normalized-losses	make	fuel-type	aspiration	num-of-doors	body-style	drive-wheels	engine-location	wheel-base
0	3	NaN	alfa-romero	gas	std	two	convertible	rwd	front	88.6
1	3	NaN	alfa-romero	gas	std	two	convertible	rwd	front	88.6
2	1	NaN	alfa-romero	gas	std	two	hatchback	rwd	front	94.5
3	2	164	audi	gas	std	four	sedan	fwd	front	99.8
4	2	164	audi	gas	std	four	sedan	4wd	front	99.4
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
200	-1	95	volvo	gas	std	four	sedan	rwd	front	109.1
201	-1	95	volvo	gas	turbo	four	sedan	rwd	front	109.1

Тепер дізнаємось, скільки NaN значень в кожному стовпчику датасету.

```
normalized-losses    41
num-of-doors         2
bore                  4
stroke                4
horsepower            2
peak-rpm              2
price                 4
dtype: int64
```

Спочатку заповнимо всі стовпчики окрім normalized-losses, оскільки в них відносно небагато NaN значень. Оскільки ці стовпці репрезентують категорії, використовуємо моду (найпоширеніше значення). Для числових стовпців використаємо медіану.

	symboling	normalized-losses	make	fuel-type	aspiration	num-of-doors	body-style	drive-wheels	engine-location	wheel-base	engine-size	fuel-system	bore	stroke	compression-ratio	horsepower
0	3	NaN	alfa-romero	gas	std	two	convertible	rwd	front	88.6	130	mpfi	3.47	2.68	9.0	
1	3	NaN	alfa-romero	gas	std	two	convertible	rwd	front	88.6	130	mpfi	3.47	2.68	9.0	
2	1	NaN	alfa-romero	gas	std	two	hatchback	rwd	front	94.5	152	mpfi	2.68	3.47	9.0	
3	2	164	audi	gas	std	four	sedan	fwd	front	99.8	109	mpfi	3.19	3.4	10.0	
4	2	164	audi	gas	std	four	sedan	4wd	front	99.4	136	mpfi	3.19	3.4	8.0	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
200	-1	95	volvo	gas	std	four	sedan	rwd	front	109.1	141	mpfi	3.78	3.15	9.5	
201	-1	95	volvo	gas	turbo	four	sedan	rwd	front	109.1	141	mpfi	3.78	3.15	8.7	
202	-1	95	volvo	gas	std	four	sedan	rwd	front	109.1	173	mpfi	3.58	2.87	8.8	
203	-1	95	volvo	diesel	turbo	four	sedan	rwd	front	109.1	145	idi	3.01	3.4	23.0	
204	-1	95	volvo	gas	turbo	four	sedan	rwd	front	109.1	141	mpfi	3.78	3.15	9.5	

205 rows x 26 columns

Перевіримо типи даних для кожного стовпчика:

```
symboling          int64
normalized-losses  object
make              object
fuel-type         object
aspiration        object
num-of-doors      object
body-style        object
drive-wheels      object
engine-location   object
wheel-base       float64
length            float64
width             float64
height           float64
curb-weight       int64
engine-type       object
num-of-cylinders  object
engine-size       int64
fuel-system       object
bore              object
stroke            object
compression-ratio float64
horsepower        object
peak-rpm          object
city-mpg          int64
highway-mpg       int64
price             object
dtype: object
```

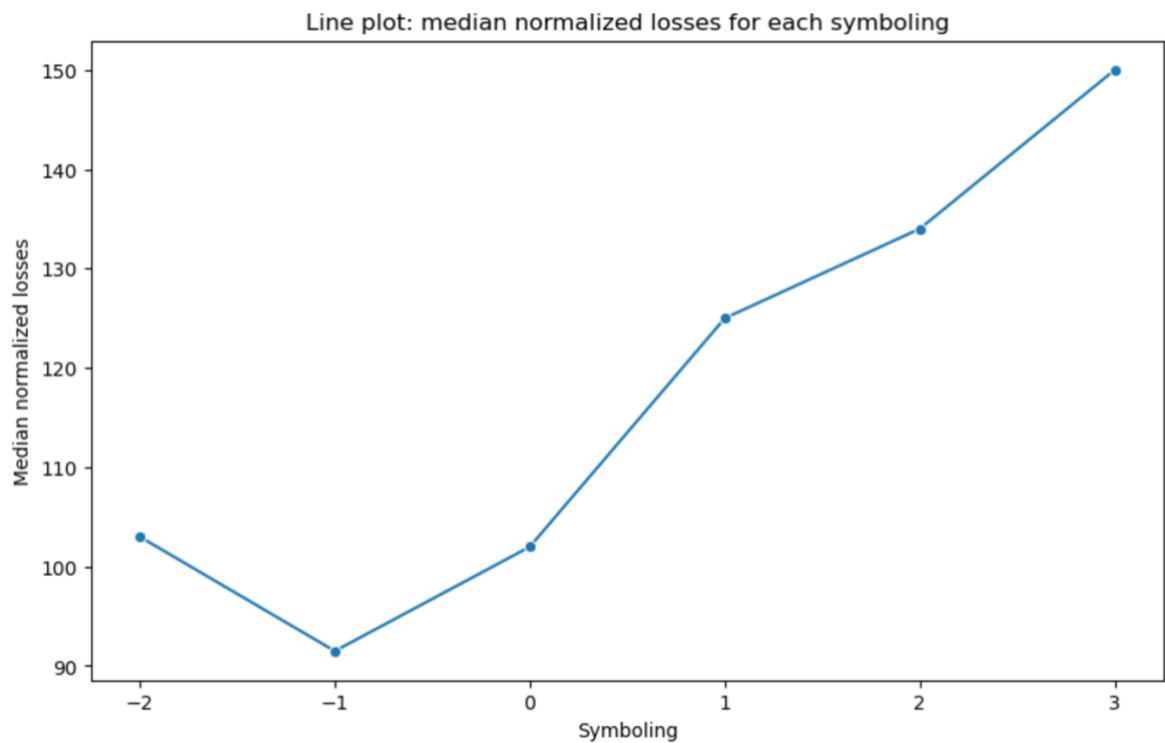
Колонки 'normalized-losses', 'bore', 'stroke', 'horsepower', 'peak-rpm', 'price' повинні бути числовими, тож конвертуємо їх:

```
symboling          int64
normalized-losses  float64
make              object
fuel-type         object
aspiration        object
num-of-doors      object
body-style        object
drive-wheels      object
engine-location   object
wheel-base       float64
length            float64
width             float64
height           float64
curb-weight       int64
engine-type       object
num-of-cylinders  object
engine-size       int64
fuel-system       object
bore              float64
stroke            float64
compression-ratio float64
horsepower        int64
peak-rpm          int64
city-mpg          int64
highway-mpg       int64
price             float64
dtype: object
```

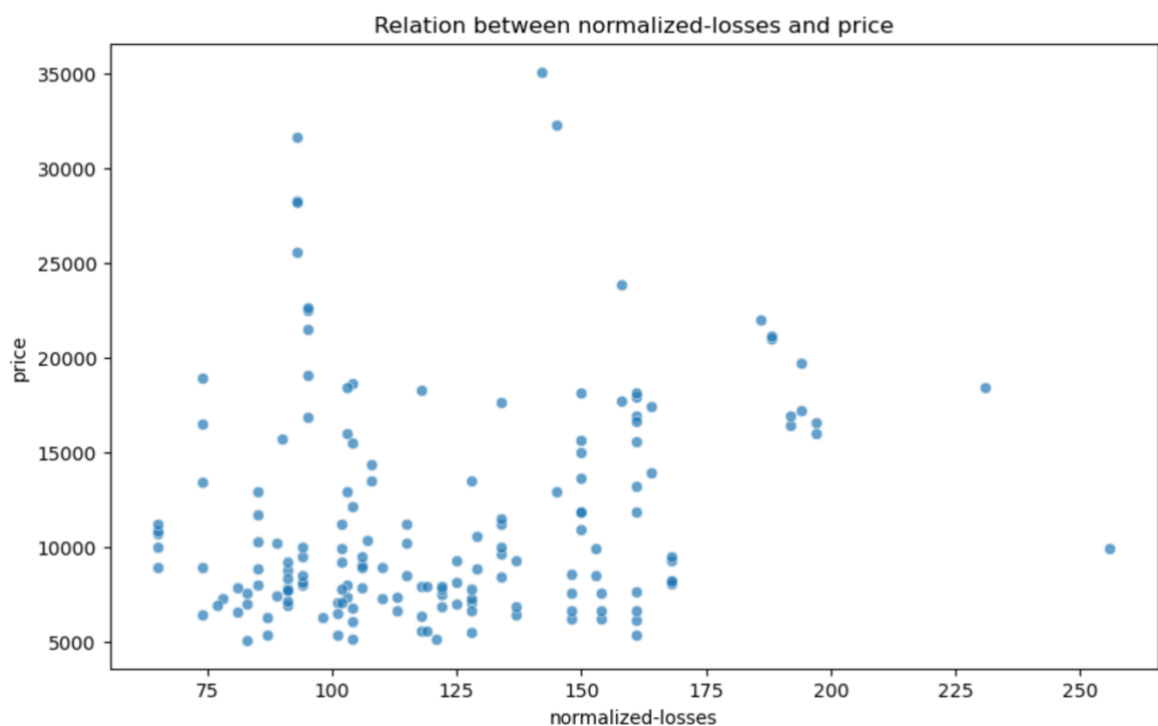
Тепер типи даних виглядають правильно. Перевіримо, які ще стовпчики мають NaN значення.

```
normalized-losses    41
dtype: int64
```

Бачимо, що залишилось заповнити стовпчик normalized-losses.

З цього графіку бачимо, що чим вищий "символ", тим вища відносна середня виплата збитку за рік страхування автомобіля. Проаналізуємо відношення normalized losses до інших ознак.

Можна сказати, що відношення між normalized-losses та ціною немає. Відношення з іншими стовпчиками також немає. Тому, заповнимо NaN значення normalized-losses медіаною для кожного значення 'symboling'.

	symboling	normalized-losses	make	fuel-type	aspiration	num-of-doors	body-style	drive-wheels	engine-location	wheel-base	...	engine-size	fuel-system	bore	stroke	compression-ratio	horsepower
0	3	150.0	alfa-romero	gas	std	two	convertible	rwd	front	88.6	...	130	mpfi	3.47	2.68		9.0
1	3	150.0	alfa-romero	gas	std	two	convertible	rwd	front	88.6	...	130	mpfi	3.47	2.68		9.0
2	1	125.0	alfa-romero	gas	std	two	hatchback	rwd	front	94.5	...	152	mpfi	2.68	3.47		9.0
3	2	164.0	audi	gas	std	four	sedan	fwd	front	99.8	...	109	mpfi	3.19	3.40		10.0
4	2	164.0	audi	gas	std	four	sedan	4wd	front	99.4	...	136	mpfi	3.19	3.40		8.0
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
200	-1	95.0	volvo	gas	std	four	sedan	rwd	front	109.1	...	141	mpfi	3.78	3.15		9.5
201	-1	95.0	volvo	gas	turbo	four	sedan	rwd	front	109.1	...	141	mpfi	3.78	3.15		8.7
202	-1	95.0	volvo	gas	std	four	sedan	rwd	front	109.1	...	173	mpfi	3.58	2.87		8.8
203	-1	95.0	volvo	diesel	turbo	four	sedan	rwd	front	109.1	...	145	idi	3.01	3.40		23.0
204	-1	95.0	volvo	gas	turbo	four	sedan	rwd	front	109.1	...	141	mpfi	3.78	3.15		9.5

205 rows x 26 columns

Отже, датасет був очищений.

EDA:

```

Numeric Statistics:
count  symboling  normalized-losses  wheel-base  length  width  \
mean    0.834146    121.492683    98.756585    174.049268    65.907805
std     1.245307     33.025149     6.021776     12.337289     2.145204
min     -2.000000     65.000000     86.600000    141.100000     60.300000
25%     0.000000     98.000000     94.500000    166.300000     64.100000
50%     1.000000     115.000000    97.000000    173.200000     65.500000
75%     2.000000     150.000000    102.400000    183.100000     66.900000
max     3.000000     256.000000    120.900000    208.100000     72.300000

count  height  curb-weight  engine-size  bore  stroke  \
mean   53.724878  2555.565854  126.907317  3.329366  3.256098
std    2.443522   520.680204   41.642693   0.270858   0.313634
min    47.800000  1488.000000   61.000000   2.540000   2.070000
25%    52.000000  2145.000000   97.000000   3.150000   3.110000
50%    54.100000  2414.000000  120.000000   3.310000   3.290000
75%    55.500000  2935.000000  141.000000   3.580000   3.410000
max    59.800000  4066.000000  326.000000   3.940000   4.170000

count  compression-ratio  horsepower  peak-rpm  city-mpg  highway-mpg  \
mean   10.142537  103.902439  5129.02439  25.219512  30.751220
std    3.972040   39.680343   478.40526   6.542142   6.886443
min    7.000000   48.000000  4150.00000  13.000000  16.000000
25%    8.600000   70.000000  4800.00000  19.000000  25.000000
50%    9.000000   95.000000  5200.00000  24.000000  30.000000
75%    9.400000  116.000000  5500.00000  30.000000  34.000000
max   23.000000  288.000000  6600.00000  49.000000  54.000000

count  price
mean  13150.307317
std   7879.121326
min   5118.000000
25%   7788.000000
50%  10295.000000
75%  16500.000000
max  45400.000000

```


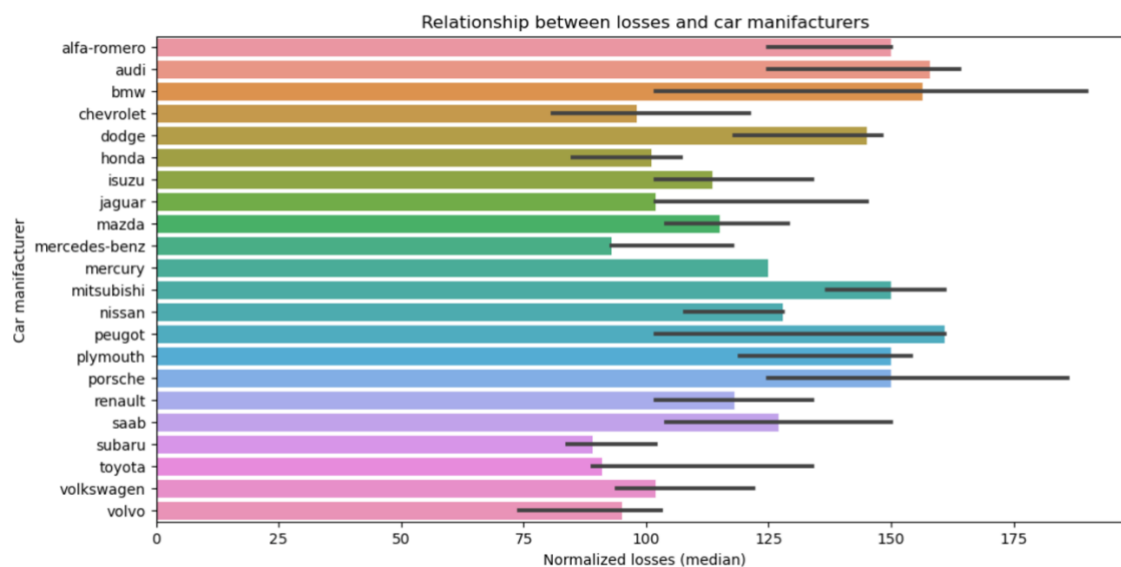
Categorical Statistics:

	make	fuel-type	aspiration	num-of-doors	body-style	drive-wheels	\
count	205	205	205	205	205	205	
unique	22	2	2	2	5	3	
top	toyota	gas	std	four	sedan	fwd	
freq	32	185	168	116	96	120	

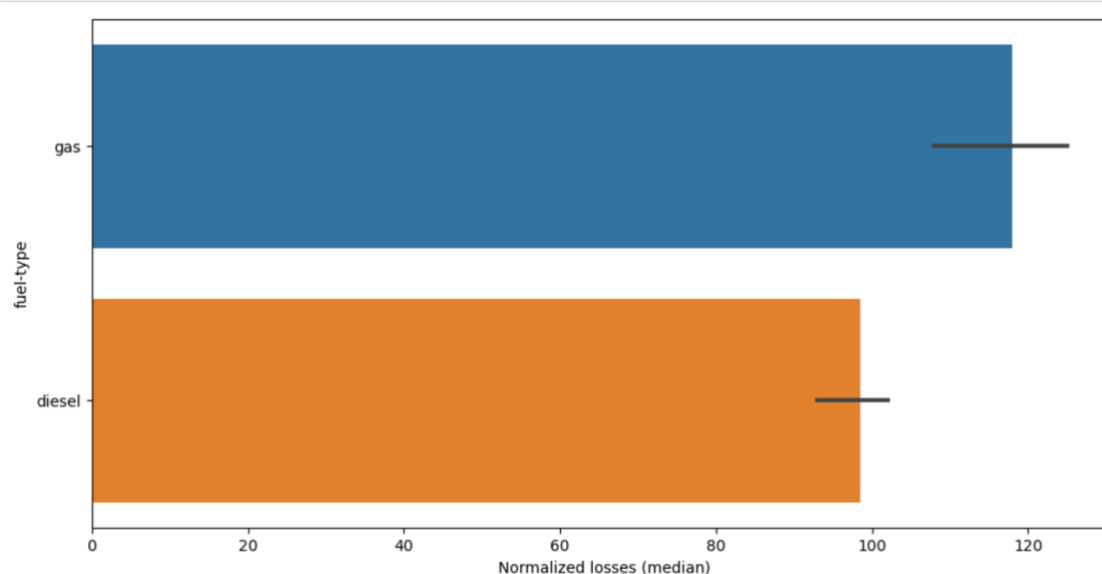
	engine-location	engine-type	num-of-cylinders	fuel-system
count	205	205	205	205
unique	2	7	7	8
top	front	ohc	four	mpfi
freq	202	148	159	94

Проаналізуємо відношення між збитками та марками автомобілів:

Бачимо, що найбільші втрати спостерігаються у марок Peugeot, Audi, BMW.

Проаналізуємо збитки за типом пального:

Бачимо, що в середньому, автомобілі на дизелі мають менший показник збитку.

Features' Selection Procedures

Вибір значущих ознак описується у файлі DSBD_Звіт_Лаб3_ПП41_ШтоньС.

Висновок: Отже, у ході цієї лабораторної роботи було отримано навички аналізу та вибору значущих ознак для моделі.